

ידיעון האגף לתלמידים מחוננים ומצטיינים

המינהל הפדגוגי, משרד החינוך

גליון מס' 10, תשרי תשע"ו, אוקטובר 2016

בית הספר

במייל

דבר פנהל האגף

שנה טובה, גפר חזיתפה טובה וחגים שמחים לכל קהילת האגף למחוננים ומצטיינים!

"אי-במייל" יוצא בגליון עשירי - והפעם בחרנו להציב זרקור על בית הספר הווירטואלי המופעל ע"י האגף בשיתוף עם מט"ח והיחידה לנוער שוחר מדע באוניברסיטת תל אביב.

כאלף בני ובנות נוער, מחוננות ומחוננים, מחטיבות הביניים, לומדים מדי שנה במסגרת העשרה ייחודיות זו המיישמת הלכה למעשה את פריצת גבולות הכיתה הרגילה ושימוש בטכנולוגיה בשירות החינוך והלמידה. המענה הניתן במסגרת קורסים ווירטואליים נועד לאפשר לתלמידים המחוננים תהליך למידה מסקרן וייחודי, הכולל הבנייה של קהילה וירטואלית לומדת בהנחיית מרצה מומחה, לצד גיוון דרכי ההוראה, עידוד הסקרנות, היצירתיות, התמודדות עם קריאת טקסטים אקדמיים ועידוד הכתיבה, החקר והיצירה.

תכנית מוצלחת זו משלימה צלע נוספת במארג המגוון של תכניות הייחודיות המוצעות למחוננים ומצטיינים בגילאים השונים, אותו מפעיל האגף בתוך בתי הספר ומחוצה להם. המשובים וחוות הדעת שאנו מקבלים מהתלמידים שלוקחים חלק בקורסים הווירטואליים מעידים על תחושת סיפוק וחוויה אינטלקטואלית שונה, משלימה ואיכותית הן בהיבט הלימודי-העשרתי והן בהיבט החברתי.

אני מבקש לשבח ולהוקיר תודה לשותפים המשמעותיים ליישום התכנית והפעלתה המקצועית - מט"ח ונוער שוחר מדע באוניברסיטת תל אביב ולמובילת התכנית באגף - רחל ארליך. הסינרגיה בין שלושת השותפים יוצרת מדי שנה מגוון ייחודי ומרתק של קורסים ווירטואליים העומדים לרשות התלמידים ומהווים במה נוספת לטיפוח והעשרה עבור עוד ועוד תלמידים בכל שנה, מכל מגזר, מגדר ואזור בארץ, זה 14 שנים ברציפות.

בברכת שנה עבוכרת ופוצלחת לכם ולבני פישפחוזתכם,

פנחס נדלר

חדש באגף

← האגף למחוננים ומצטיינים נבחר ע"י ארגון ECHA (הארגון האירופאי לטיפוח מחוננים ומצטיינים) להוות מוקד הפצה והדרכה בינלאומי מקוון לידע בתחום האיתור והטיפוח של תלמידים מחוננים ומצטיינים.

← עם התרחבות מספר התכניות לתלמידים מחוננים ומצטיינים בחט"ב ובתיכון בשנים האחרונות גבר הצורך בקשר ישיר של מובילי התכניות עם ההורים והתלמידים להבנה עמוקה ומדוייקת של כל תכנית מחד גיסא ושל ההבדלים ביניהן מאידך גיסא. לצורך כך יקיים האגף לראשונה כנסי חשיפה לתכניות האגף בחינוך העל-יסודי שייערכו בתאריכים הבאים: 21.11 - בדרום, 23.11 - במרכז, 28.11 בצפון. הכנסים מיועדים להורים ולתלמידים. ההרשמה דרך מסגרות הטיפוח למחוננים מרכזים וכיתות.

← תכנית "אמירים" החלה לפעול בבתי הספר זו השנה העשירית. בתכנית משתתפים למעלה מ- 700 בתי ספר.

← אוניברסיטת תל-אביב הצטרפה לתכנית "אקדמיה בתיכון". כך יוכלו התלמידים הלומדים בתכנית "מדעני וממציאי העתיד" באוניברסיטה ליהנות מהמרה לבחינות הבגרות, ומרכז בית ספרי שילווה אותם בלימודיהם באוניברסיטה. בחודש מאי העניק האגף 194 מלגות הצטיינות לתלמידים הלומדים באוניברסיטה הפתוחה. המלגה ניתנה על הצטיינותם בשני קורסים אקדמיים.

← במסגרת התכנית "הדרך החדשה" לתלמידים מהקהילה האתיופית פתחנו השנה במרכזי מחוננים ומצטיינים ברמלה, בירושלים ובקרית מלאכי תכניות למומלצי בית הספר הפועלות אחה"צ. מרכזים אלו מצטרפים למרכזים הוותיקים המובילים תכניות אלו: גבעת אולגה, נתניה, אורנים ואשקלון.

← שתי משלחות תלמידים הלומדים בתכנית "קדם עתידים" במסלול המצוינות במחוז צפון חזרו בימים אלה מחו"ל. האחת ביקרה בברלין והשנייה במאיץ החלקיקים בשוויץ.

בית הספר הווירטואלי לתלמידים מחוננים

מאז שנת 2002 מפעיל האגף למחוננים ולמצטיינים את בית הספר הווירטואלי לתלמידים מחוננים בחטיבת הביניים, במטרה להציע להם אתגר אינטלקטואלי מעשיר ומעמיק: קורסים מגוונים בלמידה מרחוק בהנחיית מומחים מהאקדמיה, תוך יצירת קשרים חברתיים עם קבוצת-שווים מהמגזרים השונים ומכל רחבי הארץ, ותוך יצירת מסגרת ברורה של מחויבות ואחריות של הלומד לתהליך הלמידה. הקורסים במסגרת בית הספר מופעלים על ידי היחידה לנוער שוחר מדע באוניברסיטת תל-אביב בשיתוף עם מט"ח, המרכז לטכנולוגיה חינוכית.

התכנית כוללת קורסים מתחומי המדעים ומתחומים אחרים, כך שכל תלמיד ותלמידה יוכלו למצוא קורס העוסק בנושאים הקרובים ללבם. חלק מהקורסים נלמדים גם בשפה הערבית.

מסגרת הלימודים כוללת 12 שיעורים המיועדים ללימוד עצמאי והכוללים מידע ומשימות מקוונות וכן קישורים לסימולציות ולעזרים ויזואליים ברשת. במהלך הקורס מתקיימים 2-3 מפגשים סינכרוניים, בהם משתתפים כל התלמידים - כל אחד מהמחשב הביתי שלו, ומפגש פנים-אל-פנים באוניברסיטת תל אביב, בו פוגשים התלמידים את המנחה ואת חבריהם לקורס. את הלמידה מלווה פורום המנוהל ע"י מנחה הקורס ופתוח לשימוש של התלמידים בנושאי הקורס ובנושאים אחרים.

בשנה"ל תשע"ז יפתח קורס ייחודי במודל חדש: קורס בנושא "ערי העתיד", במודל "מחוננים לומדים יחד" - הקורס ישלב בין למידה של נושא ערי העתיד מתוך מגוון תחומים (כלכליים, פוליטיים, פסיכולוגיים, סוציולוגיים, תרבותיים ותכנוניים) לבין עבודת חקר עצמאית. התלמידים יתנסו בלמידה שיתופית, ויהנו מהנחייה של מספר מומחים מתחומי דעת שונים שיוזמו בהתאם לצרכיהם של הלומדים בקורס.

לפירוט תכנים ולטעימה מן היחידות - לחצו על שמות הקורסים

עבוא לעשפטים - חוק,
עוסר וצדק לעעדיפים
לחיות בחברה ולא באי
בודד

פרקים נבחרים בפזיקה
- נוגעים בחוקי
הפזיקה בחיי היום-יום

בואינפורטיקה -
בולוגיה, מדעי המחשב
וטכנולוגיות מידע
נפגשים

פרקים נבחרים ברפואה
- "הבית" של הנפש:
פלאיו ומגבלותיו,
בריאותו ומחלותיו

פסיכולוגיה של
החוששים - העולם שאנו
חווים בדרך בה אנו
חווים אותו

בינה עלאכותית -
טכנולוגיה עחקה את
העחשבה האנושית
(קיים גם בערבית)

תורת העשחקים -
כשהעתיטיקה פוגשת
כלכלה, פוליטיקה
וחברה

פסיכולוגיה חברתית -
הערחב שבין בחירה
חופשית להשפעה
חברתית

עמדע לטכנולוגיה
רפואית - על עכשור
ושיטות ברפואה
(קיים גם בערבית)

קורס חדש בתשע"ו - ערי העתיד:

קורס רב-תחומי העוסק בתהליכי עיור, כלכלה ומסחר, פוליטיקה עירונית, תכנון
אורבני וטכנולוגיה עתקדמת

* הקורס מיועד לעצטיינים/ות הקורסים בתשע"ו